

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

ธุรกิจประกันภัยเป็นธุรกิจที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทั้งในด้านการเป็นสถาบันรับเสี่ยงภัยที่สร้างความมั่นคงพื้นฐานแก่บุคคล ครอบครัว และธุรกิจสาขาอื่น และในด้านการระดมเงินออมในรูปของเบี้ยประกันภัย เพื่อนำไปจัดสรรกระจายการลงทุนในกิจการต่างๆ ที่สนับสนุนการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม ธุรกิจประกันภัยในประเทศไทยได้มีการพัฒนาเรื่อยมาเป็นลำดับ จนในปัจจุบันได้พัฒนามาถึงขั้นเตรียมความพร้อมเพื่อทำการเปิดเสรีธุรกิจประกันภัย ดังเห็นได้จากการอนุญาตให้เปิดบริษัทประกันภัยในประเทศเพิ่มขึ้นจำนวน 25 บริษัทในปี 2540 อันเนื่องมาจากได้สังเกตเห็นข้อดีของการเปิดเสรีธุรกิจประกันภัย ซึ่งก่อให้เกิดการแข่งขันในการบริหารองค์กรเพิ่มมากขึ้น เป็นผลให้มีการปรับปรุงธุรกิจประกันภัยในทุกด้านเพื่อให้สามารถแข่งขันกับต่างชาติได้ นอกจากนี้ทำให้มีการปรับปรุงเทคโนโลยีและเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีระบบและทันสมัย รวมไปถึงสามารถขยายตลาดประกันภัยไปสู่ผู้เอาประกันภัยแหล่งใหม่ๆ ได้เพิ่มขึ้น เพราะธุรกิจประกันภัยในประเทศไทยยังสามารถขยายตลาดได้อีกเป็นจำนวนมาก

จากตารางที่ 1.1 ในช่วงปี 2536 ถึงปี 2539 GDP มีอัตราเติบโตเฉลี่ยปีละ 13.3% หลังจากนั้น เนื่องจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจในทวีปเอเชีย ทำให้ในปี 2540 GDP มีอัตราเติบโตลดลงเหลือ 2.58% และในปี 2541 GDP มีอัตราเติบโตติดลบ 1.93% GDP นี้เป็นตัวแสดงสภาพทางเศรษฐกิจมหภาคตัวหนึ่ง ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางบ่งชี้ถึงทิศทางการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย โดยทิศทางการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัยนั้น สามารถดูได้จากเบี้ยประกันภัยรับโดยตรง พบว่าในช่วงปี 2536 ถึงปี 2542 เบี้ยประกันภัยรับโดยตรงเคลื่อนไหวไปในทิศทางเดียวกันกับ GDP เป็นส่วนใหญ่

ในช่วงปี 2536 ถึงปี 2539 เบี้ยประกันชีวิตรับโดยตรงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 17.3% ต่อปี และในปี 2540 อัตราการเติบโตเริ่มชะลอตัวลดลงเหลือ 5.5% และเนื่องจากผลกระทบทางภาวะเศรษฐกิจ ทำให้อัตราการขยายตัวของเบี้ยประกันชีวิตรับโดยตรงติดลบเป็นครั้งแรกในปี 2541 ประมาณ -5.6%

ตารางที่ 1.1 แสดงเบี่ยงเบนการรับโดยตรงและ GDP ระหว่างปี 2536-2542

ปี	GDP (พันล้านบาท)	%	เบี่ยงเบนการรับโดยตรง (ล้านบาท)											
			ประกันชีวิต	%	อสังหาริมทรัพย์	%	ตัวเรือและ สินค้า	%	รถยนต์	%	เบ็ดเตล็ด และสุขภาพ	%	รวมประกัน วินาศภัย	%
2536	3,170.30	-	34,557.81	-	6,408.80	-	1,745.35	-	22,680.10	-	5,112.17	-	35,946.42	-
					17.83		4.86		63.09		14.22		100.00	
2537	3,630.80	14.53	40,866.91	18.26	7,351.50	14.71	2,119.22	21.42	28,210.32	24.38	6,742.79	31.90	44,423.83	23.58
					16.55		4.77		63.50		15.18		100.00	
2538	4,185.60	15.28	48,253.18	18.07	8,260.49	12.36	2,542.87	19.99	34,638.34	22.79	7,637.71	13.27	53,079.41	19.48
					15.56		4.79		65.26		14.39		100.00	
2539	4,608.50	10.10	55,727.49	15.49	9,317.87	12.80	2,753.70	8.29	40,440.50	16.75	8,672.73	13.55	61,184.80	15.27
					15.23		4.50		66.10		14.17		100.00	
2540	4,727.30	2.58	58,780.00	5.48	9,587.58	2.89	2,634.61	-4.32	36,092.49	-10.75	9,342.33	7.72	57,657.01	-5.77
					16.63		4.57		62.60		16.20		100.00	
2541*	4,635.90	-1.93	55,504.00	-5.57	8,780.68	-8.42	2,331.46	-11.51	29,413.61	-18.50	9,026.03	-3.39	49,551.78	-14.06
					17.72		4.71		59.36		18.22		100.00	
2542**	4,702.90	1.45	54,636.53	-1.56	8,716.76	-0.73	2,530.82	8.55	34,003.35	15.60	8,934.18	-1.02	54,185.11	9.35
					16.09		4.67		62.75		16.49		100.00	

* ตัวเลขประมาณการ

** ตัวเลขพยากรณ์

ที่มา : จำนวนจากข้อมูลของกรมการประกันภัย

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ในส่วนของธุรกิจประกันวินาศภัย เบี้ยประกันภัยรับโดยตรงเพิ่มสูงขึ้นมาตลอด จนกระทั่งปี 2539 มีมูลค่าเบี้ยประกันภัยรับโดยตรงรวม 61,184 ล้านบาท ซึ่งเป็นมูลค่าสูงสุดนับตั้งแต่ปี 2529 จากนั้น ในปี 2540 และ 2541 มูลค่าเบี้ยประกันภัยมีการปรับตัวลดลงมาโดยตลอด คือ จาก 57,657 ล้านบาท เป็น 49,551 ล้านบาท เนื่องจากปัญหาภาวะเศรษฐกิจดังที่ได้กล่าวแล้ว และในปี 2542 ที่สถานการณ์ทางเศรษฐกิจเริ่มมีทิศทางที่คลี่คลายขึ้น จึงน่าจะส่งผลให้ธุรกิจประกันวินาศภัยมีแนวโน้มที่ดีขึ้นกว่าในช่วงที่ผ่านมา แต่อัตราการขยายตัวของเบี้ยประกันวินาศภัยในปี 2542 ถึงแม้คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากปี 2541 (+9.35%) แต่หากเทียบกับอัตราการขยายตัวที่ลดลงตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา พบว่ายังคงมีแนวโน้มที่ลดลงอยู่ ดังนั้นธุรกิจประกันภัยยังคงต้องมีการพัฒนาปรับตัวเพื่อให้มีอัตราการขยายตัวที่มีเสถียรภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยของประเทศในระยะยาว

สามารถสรุปได้ว่าตลอดเวลาที่ผ่านมามีธุรกิจประกันภัยในประเทศไทยมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดและมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องในทิศทางเดียวกับอัตราการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจ ซึ่งจากบทบาทความสัมพันธ์ดังกล่าว ธุรกิจประกันภัยจึงเป็นสาขาธุรกิจหนึ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจและการเงินที่เกิดขึ้นได้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นเริ่มเห็นได้ชัดเจนในปี 2540 ซึ่งเป็นปีที่ธุรกิจประกันชีวิตขยายตัวในอัตราที่ลดลง ในขณะที่ธุรกิจประกันวินาศภัยมีการขยายตัวติดลบ และต่อเนื่องถึงปี 2541 ที่การขยายตัวของธุรกิจประกันภัยโดยรวมประมาณการได้ค่อนข้างชัดเจนว่า มีอัตราการขยายตัวติดลบเพิ่มมากขึ้นจากปี 2540

วิกฤตทางเศรษฐกิจในครั้งนี้สามารถกล่าวได้ว่ามีสาเหตุหนึ่งที่สำคัญมาจาก ปัญหาโครงสร้างหรือที่เรียกกันว่าปัญหาสถาบันที่ส่งสมมาในการบริหารธุรกิจ ซึ่งเกิดจากความบกพร่องในระบบการบริหารและการปฏิบัติงาน โดยตามหลักการแล้วมีสาเหตุมาจากปัญหาภายในองค์กร (Agency Problem) ระหว่างผู้เป็นเจ้าของ ซึ่งได้แก่ผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของเงินทุนของบริษัท (Principle) และผู้บริหารกิจการ ซึ่งได้แก่ผู้จัดการที่มีหน้าที่บริหารการดำเนินงานของบริษัท (Agent) อันเนื่องมาจากแต่ละฝ่ายมีวัตถุประสงค์ในการทำงานที่แตกต่างกันหรือมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest) ผู้บริหารซึ่งควรจะทำหน้าที่ของตนเพื่อให้ผู้เป็นเจ้าของได้ประโยชน์มากที่สุด กลับบริหารกิจการเพื่อประโยชน์ของตนเป็นสำคัญ สิ่ง que เสริมให้เกิดปัญหานี้ยิ่งขึ้นก็คือ ความไม่เท่าเทียมกันในการรับรู้ข้อมูล (Asymmetric Information) ผู้เป็นเจ้าของมักไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่แท้จริงครบถ้วน มีการปกปิดและมีความล่าช้า ซึ่งตรงกันข้ามกับผู้บริหารที่สามารถรับรู้ข้อมูลที่เกิดขึ้นจริง และใช้โอกาสนี้ในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนโดยการหาผลกำไรมากๆ ให้บริษัทเติบโตเร็วเพื่อชื่อเสียงของบริษัทและของตน เนื่องจากเมื่อบริษัทเจริญเติบโต

ขึ้นภายใต้การบริหารของพวกเขา จะทำให้ผู้บริหารเหล่านี้มีอำนาจในบริษัทเพิ่มสูงขึ้นตามการเติบโตของบริษัทด้วย ซึ่งการขยายกิจการที่รวดเร็วของบริษัทนี้อาจทำให้เกิดความไม่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานของผู้บริหาร และผู้บริหารมักไม่สนใจความต้องการของผู้เป็นเจ้าของที่ต้องการให้บริษัทมีเสถียรภาพและความมั่นคงเป็นสำคัญ

ธุรกิจประกันภัยนับเป็นสถาบันการเงินแขนงหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้เสียของประชาชนหมูกมากและความปลอดภัยของสาธารณชน ดังนั้นเพื่อให้การประกอบธุรกิจประกันภัยมีความมั่นคง สามารถให้บริการและสร้างความเชื่อถือศรัทธาให้กับประชาชนได้อย่างดีนั้น รัฐจึงจำเป็นต้องกำกับดูแลการประกอบธุรกิจการประกันภัยอย่างใกล้ชิด แต่อย่างไรก็ตามจากข้อจำกัดและสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป รัฐได้ปรับเปลี่ยนนโยบายและทิศทางในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจประกันภัยให้เหมาะสมกับสภาพการณ์และเอื้ออำนวยต่อการเปิดเสรีธุรกิจประกันภัยที่จะมีมากขึ้นตามลำดับในอนาคต โดยการผ่อนคลายกฎระเบียบต่างๆมากขึ้น ส่งเสริมให้ภาคธุรกิจมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย แนวทาง มาตรการและกฎกติกาในการประกอบธุรกิจ รวมไปถึงการแก้ปัญหาโครงสร้างหรือปัญหาสถาบันที่เกิดขึ้นจากความขัดแย้งภายในองค์กรด้วยระบบการควบคุมและกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) ซึ่งหมายถึงระบบการบริหารและควบคุมการดำเนินงานของบริษัท เพื่อให้บริษัทสามารถบรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยในหลักแล้วบริษัทควรจะดำเนินงานเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เป็นเจ้าของผู้ถือหุ้นในระยะยาว รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อผลการดำเนินงานของบริษัท (Stakeholders) เช่น พนักงาน เจ้าหนี้ และลูกค้า เป็นต้น โดยคาดว่าบริษัทที่มีระบบการบริหารงานที่ดี จะช่วยให้บริษัทนั้นอยู่รอดและสามารถรักษาระดับการเติบโตของบริษัทไว้ได้ รวมถึงเป็นการสร้างความเชื่อมั่นตลอดจนความพึงพอใจให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป ในทางตรงกันข้ามถ้าบริษัทไม่มีระบบการบริหารที่ดี อาจทำให้ผลประโยชน์ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย จนอาจทำให้กิจการประสบความล้มเหลวได้

โครงสร้างของบริษัทประกันภัยในประเทศไทยส่วนใหญ่มีลักษณะที่สำคัญคือเป็นบริษัทในครอบครัว ผู้บริหารมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือบุคคลในครอบครัวเจ้าของบริษัท และ Outside Investor ซึ่งได้แก่ เจ้าหนี้ ผู้ลงทุนประเภทสถาบันและผู้ลงทุนรายย่อย มักขาดการรวมตัวกันเพื่อคานอำนาจในการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจจากผู้ถือหุ้นรายใหญ่ สภาพดังกล่าวเอื้อให้มีการเอาเปรียบ Outside Investor นอกจากนี้ผู้มีอำนาจในการบริหารอาจหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้อง โดยการถ่ายโอนเงินของบริษัทไปลงทุนในกิจการที่ตนมีผลประโยชน์อยู่ด้วย อันเนื่องมาจากบริษัทประกันภัยมักเป็นบริษัทที่มีความสัมพันธ์

กับบริษัทอื่นๆในรูปของบริษัทในเครือโดยเฉพาะกับสถาบันการเงิน ลักษณะที่เป็นอยู่นี้ทำให้บริษัทส่วนใหญ่ถูกมองว่าขาดการควบคุมการบริหารงานที่ดี

การศึกษาถึงกลไกควบคุมและตรวจสอบการบริหารงานโดยผู้ถือหุ้นผ่านทางคณะกรรมการบริษัท จะช่วยให้บริษัทมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการบริหารงานที่ดีขึ้น ช่วยลดต้นทุนค่าใช้จ่าย ป้องกันความผิดพลาดและลดปัญหาทุจริตลง คณะกรรมการบริษัทสามารถทราบปัญหาในทุกขั้นตอนและสามารถแก้ไขได้ทันเวลาที่ มิให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับทางบริษัท แต่ในปัจจุบันการศึกษาถึงกระบวนการ Corporate Governance ในประเทศไทยยังมีจำนวนน้อย ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่จะทำการศึกษากลไกควบคุมและตรวจสอบการบริหารงานโดยผู้ถือหุ้นและผลการดำเนินงานของกิจการประกันวินาศภัย เพื่อให้ทราบถึงกลไกการควบคุมและกำกับดูแลที่ใช้ได้ผลกับกิจการประกันภัย ที่จะใช้แก้ปัญหาและช่วยในการวางแผนพัฒนาการประกันภัยต่อไป รวมไปถึงอาจเป็นแนวทางหนึ่งให้กับธุรกิจในสาขาอื่นๆและเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยป้องกันไม่ให้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจขึ้นอีกในอนาคต

1.2 จุดประสงค์ของการศึกษา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการศึกษากลไกควบคุมและตรวจสอบการบริหารงาน ซึ่งมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของบริษัท โดยมุ่งพิจารณาในประเด็นดังต่อไปนี้

1. เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างของผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการของบริษัทประกันวินาศภัยไทย
2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกควบคุมและตรวจสอบการบริหารงานโดยผู้ถือหุ้นและผลการดำเนินงานของกิจการประกันวินาศภัย

1.3 ขอบเขตการศึกษา

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกควบคุมและตรวจสอบการบริหารงานต่อผลการดำเนินงานของบริษัท มีขอบเขตการศึกษาดังนี้

1. ในการศึกษานี้จะทำการศึกษาเฉพาะในส่วนของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และนอกตลาดหลักทรัพย์ รวม 36 บริษัท ใช้ข้อมูลตั้งแต่ปี 2536-2540 รวม 5 ปี โดยใช้ข้อมูลในลักษณะ Panel Data
2. ในการศึกษาหลักไถ่ควบคุมและตรวจสอบการบริหารงานโดยผู้ถือหุ้น สามารถแบ่งได้ 6 ประเภท คือ
  - การควบคุมและตรวจสอบโดยกรรมการบริษัทที่เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่
  - การควบคุมและตรวจสอบโดยผู้ถือหุ้นใหญ่ประเภทสถาบันการเงิน
  - การควบคุมและตรวจสอบโดยผู้ถือหุ้นต่างประเทศ
  - ขนาดของคณะกรรมการบริษัท
  - ความเป็นบริษัทครอบครัว
  - ความเป็นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์
3. ผลการดำเนินงานของบริษัทแทนด้วยค่าอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios) 3 อัตราส่วน
  - อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Assets)
  - อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity)
  - อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน (Loss Ratio)

1.4 วิธีการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้จะแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เป็นการรวบรวมข้อเท็จจริงต่างๆเกี่ยวกับโครงสร้างของผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการบริษัทประกันวินาศภัย
2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Method) ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานของกิจการประกันวินาศภัยและกลไกควบคุมและตรวจสอบการบริหารงานโดยผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง รวมเป็น 10 ตัว ดังนี้

1. การควบคุมและตรวจสอบโดยกรรมการบริษัทที่เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ (PD)
2. การควบคุมและตรวจสอบโดยผู้ถือหุ้นใหญ่ประเภทสถาบันการเงิน (PIN)
3. การควบคุมและตรวจสอบโดยผู้ถือหุ้นต่างประเทศ (PF)
4. ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (LBO)
5. ความเป็นบริษัทครอบครัว (D1)
6. ความเป็นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ (D2)
7. รายได้จากการรับประกันอัคคีภัย (K1)
8. รายได้จากการรับประกันรถยนต์ (K2)
9. ขนาดของบริษัท (NWP)
10. การขยายตัวทางเศรษฐกิจ (GDP)

สามารถเขียนความสัมพันธ์ในรูปสมการได้ ดังนี้

$$\text{ผลการดำเนินงาน} = f(\text{PD, PIN, PF, LBO, D1, D2, K1, K2, NWP, GDP})$$

การประมาณการแบบจำลองจะใช้เทคนิคการประมาณการแบบ Fixed Effect ซึ่งเป็นวิธีการที่นักเศรษฐศาสตร์ได้พัฒนาขึ้นเพื่อลดค่าความคลาดเคลื่อนของระบบสมการ ซึ่งในการศึกษานี้จะใช้แบบจำลอง Fixed Effect กับข้อมูลแบบ Panel โดยพิจารณาถึงทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างผลการดำเนินงานและกลไกควบคุมตรวจสอบการบริหารงานโดยผู้ถือหุ้น ว่ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันหรือทิศทางตรงกันข้าม โดยวิธีวัดค่าและสมมติฐานของตัวแปรจะได้กล่าวถึงโดยละเอียดในบทวิธีการศึกษาต่อไป

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษานี้ของกลไกควบคุมและตรวจสอบการบริหารงานต่อผลการดำเนินงานของกิจการประกันภัย ช่วยทำให้ทราบถึงโครงสร้างของผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการบริษัทในธุรกิจนี้ รวมทั้งทราบความสัมพันธ์ระหว่างกลไกควบคุมและตรวจสอบการบริหารงานโดยผู้ถือหุ้นและผลการดำเนินงานของกิจการประกันวินาศภัยไทย เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงการควบคุมและกำกับดูแลกิจการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไปในอนาคต

1.6 โครงสร้างการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 6 บท ซึ่งเนื้อหาในแต่ละบทสรุปได้คร่าวๆดังนี้

บทที่ 1 กล่าวถึง ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา จุดประสงค์ของการศึกษา ขอบเขตการศึกษา ตลอดจนวิธีการศึกษาอย่างคร่าวๆ รวมถึงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 กล่าวถึง สภาพโดยรวมของธุรกิจประกันวินาศภัยและแนวคิดในการกำกับดูแลกิจการ ซึ่งเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของตัวแทน

บทที่ 3 กล่าวถึง วรรณกรรมปริทัศน์

บทที่ 4 กล่าวถึง วิธีการที่ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกควบคุมและตรวจสอบการบริหารงานโดยผู้ถือหุ้นและผลการดำเนินงานของกิจการประกันวินาศภัย

บทที่ 5 กล่าวถึง โครงสร้างผู้ถือหุ้นและโครงสร้างคณะกรรมการของบริษัทประกันวินาศภัยของไทย รวมถึงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกควบคุมและตรวจสอบการบริหารงานโดยผู้ถือหุ้นและผลการดำเนินงานของกิจการประกันวินาศภัย

บทที่ 6 กล่าวถึง บทสรุปของการศึกษา รวมถึงข้อจำกัดในการศึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายและงานวิจัยที่ควรทำการศึกษาค้างต่อไป